

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

Rationes cur Sacerdos altari, libro, & Diacono osculum præbeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

citum fugiendum ! ubi ab osculo incipitur bellum, & per pacis indicium, pacis rumpitur Sacramentum.
 Ita sancti illi Præfules, sui orbis oculi, & gemina Ecclesiæ lumina in illud Iudæ osculum inuehuntur; ita etiam in illud declamauit Antiquitas non voce tantum, verborumque sono: sed & re ipsa, pioque instituto: vt enim mihi author est Tertulianus. Christiani olim in die Paschæ, id est Dominicæ Passionis, à pacis osculo abstinebant, in odium ac detestationem illius osculi, quo in solemni Iudæorum Paschate, à Iuda osculo proditus, hostibus, tormentis, infandæque cruci cesserat Saluator innocentissimus. *Die Paschæ, inquit, quo communis, & quasi publica ieiunij religio est, meritò deponimus osculum: & hoc quidem, interprete Pamelio, in odium, fugamque proditoris osculi.*

L. de o.
rat. c. 14.

Ibidem.

His ita ex occulto naturæ genio, rationis sensu, ipsaque Antiquitatis fide constitutis; propius ad quæstionem mihi propositam accedo, & rationes inuestigo triplicis illius osculi, altaris, libri, & pacis.

RATIONES CVR SACERDOS ALTARI,
 LIBRO, ET DIACONO OSCVLVM
 PRÆBEAT.

Sancti Patres, qui sacrorum rituum obseruationes sunt, eorumque causas studiosa quadam, piaque indagine rimantur, censent osculum altari à ministro apprimi in signum venerationis: tum

T t

quia

330 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
quia eo clauduntur Diuorum reliquæ, spolia, &
exuuiæ nobiles magnarum mentium, quæ modo
in cœlis viuunt, regnantque euo beatiore: tum quia
ipsum altare sacrum, Deo dicatum, & ipsius corpo-
ris Christi sedes est, & veluti thalamus amoris; in
quo cum genere nostro, pusillisque mortalibus,
esse, deliciari, ac quiescere non dedignatur. Certè si
de arca scriptæ illæ & probatæ regis Dauidis voces.
*Adorate scabellum pedum eius, quoniam sanctum
est.* Si de Christi etiam Infantis præsepio id efferre,
& posteris commendare sit ausus Nazianzenus.
*Præsepe adora, nam quæ Deo oblata sunt, eius parti-
cipatione, & contrectatione fiunt sancta:* Si inquam
& de arca, & de præsepio ita magnificè locuti san-
cti illi Heroes; si & illam, & hoc omni veneratione
dignum censuere: quid de altari credis esse sentien-
dum? hoc certè quod illi; venerandum, imò & a-
dorandum osculo sacratiore; fuit osculum apud
Hebræos, Græcos, Latinos signum adorationis, imò
vox ipsa adorare ex eo deduci videtur; quod vene-
rabundi osculum rebus imprimant, easque ad ora
adducant: inde *adora*, quasi ad ora ductum. Sic
Gentiles suis simulacris oscula dare si possent, sin-
minus, manum exosculari: ita ij qui Solem Orien-
tem pro Numine colebant, osculabantur manum
suam: à quo ritu vt scelerato, & impio se liberum
faciat Iobus, *si vidi*, inquebat, *Solem cum fulgeret,*
¶

Osculatus sum manum meam. Ita Iacob emoriens C. 31. 7. adoravit fastigium *virga eius*, vel vt alij, *osculatus* 27. est; quod osculum adoratio quædam fuit, & eximij cultus significatio, quæ sacris aris impendi potest, etiam vel eo tantum, quod Christum referat, est enim ille *Petra*, & *Lapis angularis*, qui facit *utraque vnum*, & Iudæos, Gentilesque vno fidei, vno Missæ Sacramento nectit, ac sociat; imò humana diuinis, ima summis iungit, dum in vno personæ vinculo, diuinam naturam, cum humana copulat, atque maritat. Huius porro nexus, ac connubij memor, ac reuerens Sacerdos altari præbet osculum, eoque Deum hominem adorat.

Et hæc est ratio, quam etiam attigit D. Thomas, 3. p. q. 83. ar. 3. quo interprete, altare exosculatur Sacerdos: gratus pro illo amoris osculo, quo in Incarnatione verbum æternum, Dei filius naturam nostram sponsam sibi fecit. Quod si & illud velis, ac ames, ab altaris osculo recipi quodammodo & hauriri gratiam vberem, virtutum decora, prærogatiuam dignitatis, non ibo inficias, & lubens, volensque illud tibi concedam.

Si enim, vt censet Procopius: Saul ab vno Samuelis osculo Prophetiæ gratiam, donumque illud prælagæ mentis accepit: *osculatus est eum*, inquit, *ut gratiam que in ipso habitabat, ei communicaret.*

Si Iacob ab Isaaci parentis osculo iura primogeniti,

332 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
niti, in seipſe deduxit, ſi lauream & docendi autho-
ritatem, ac pondus etiam ex eo deriuare Doctores
nouelli, & melioris ſapientię candidati: quidni &
ab ara principe, in qua ſedet, ac quieſcit, Chriſtus,
Samuele ſanctior, Iſaaco ditior; ipſaſque Patris æter-
ni ſapientia, quidni inquam & ab hoc, & ab illa
copioſę gratię fluenta; cęleſtium opum torren-
tes, ac maria ſapientię deducere poſſit? Poſte-
nim uero ſi vel tantum auuerit ea quę in altari im-
molatur uictima.

De arbit.
interd. c.
4.

Apud S.
Cyprin.
p. 400.

Sed ad oſculum libri tranſeamus, eſt illud inſigne
quoddam, & argumentum reuerentię, ac honoris
illius, quem ſacris paginis, & Scripturę oraculis Sa-
cerdos exhibet: & iure ſanę meritiffimõ: ſi enim
de Imperatorum ſanctiõibus pronuntiauit Am-
broſius. *Velut diuinos adorari apices*: quid de Scri-
pturarum codicibus, quę Dei ad nos litterę ſunt,
& oracula de cęlo miſſa dicendum putas? ſi Ter-
tullianus altiore ut ſolet ſtylo, eis *maieſtatem* tribuit,
& verę quidem, ac ſapienter; ſi Lucius Epiſcopus in
Concilio Carthaginenſi, ſacroque Patrum confeſ-
ſu, cui interfuit B. Cyprianus, *Sancta, & adorabi-*
lia Scripturarum uerba cenſuit: quid adeo mirum
ſi pio Eccleſię inſtituto Sacerdos aris miniſtrans li-
brum Euangelij dignatur oſculo? Certę ut à Iudęis
aliquid ad rem noſtram mutuemur: eos conſtat
ſacrorum librorum in paucis obſeruantes, ac reue-
rentes

rentes fuisse : nimirum eos spiritus hauserant à Moïse, à sanctissimis illis Patriarchis, à quibus cum vita, & sanguine magnos de Scriptura sensus imbibierant. Et hinc apud eos ea bibliorum reuerentia, vt iuxta illa federe nefas ingens duceretur, & ea illotis manibus tractare magnum piaculum.

Quod si ea probè loti vsurpassent, honoris ergo in altum supra capita sua erigebant, vt seipfos, suaque omnia viderentur submisisse.

Ab illa Scripturæ sacræ authoritate, & insita quadam maiestate fluxit illa obseruantia, cultusque, quem sanctissimi quique ei tribuendum esse censuerunt.

D. Barnabas, & ipse Christi discipulus, Ecclesiæ columen, & facundus cœli orator : Euangelium Mathæi quod ipse sibi sua manu studiosè descripserat, in sinu gestare solitus : imò, & cum eo sepeliri voluit, vt idem tumulus & Apostolum, & Euangelium tegeret : rebatur nimirum vir sanctus ab Euangelio ne sibi quidem mortuo esse recedendum, qui ab eo in vita nunquam discessisset.

Eundem sacris litteris honorem, ac reuerentiam detulit S. Bonifacius Episcopus, & Martyr ; qui à virgine locuplete magni beneficij loco petijt, & impetrauit, vt sibi litteris aureis Beati Petri Apostoli litteræ describerentur *ob honorem, & reuerentiam* Tom. 2^a
Scripturarum, inquit Baronius.

T t 3

Denique

Denique ne in hoc argumento longior sim, nostra aetate S. Carolus Borromæus qui Scripturam sacram quam sæpius lectitabat: nunquam nisi nudo capite, flexoque genu euolebat: audiebat nimirum in ijs sibi loquentem Deum, & Prophetarum oracula, atque Apostolicæ vocis tonitrua excipiebat, non sine sacro horrore, ac reuerentia; cuius æmulus Sacerdos in augusto Missæ officio, osculo librum Euangelij donare consuevit.

Elabor ad postremum, quod in hoc argumento mihi propositum fuit, osculum, quod pacis appellamus. Originem illud habuit è familia Christi, in qua discipuli redites Magistro suo osculum offerre soliti, in pignus amoris, & insigne venerationis: hinc illæ querelæ & amica expostulatio Christi ad Simonem Phariseum: *Intraui in domum tuam, osculum mihi non dedisti*; de more scilicet meorum familiarium, ac domesticorum. Ex illo, Ecclesiæ pietatis amans, ac retinens, in sacris Missæ solemnij osculum offerri voluit. Ideoque Diaconus olim contenta voce clamabat. *Osculemur nos inuicem*. Ad ea verba, quasi data, acceptaque venia: viri viros, fœminæ fœminas osculabantur, vt mihi testis est Clemens Alexandrinus, qui osculum illud, *mysticum* appellat. D. Paulus, *sanctum: salutate, in-*
quiebat, inuicem in osculo sancto. D. Ambrosius, *pie-*
tatis, & caritatis pignus.

L. 3. pæ-
da c. 11.

1. Cor.
16.
L. 6. He-
xam. c. 9.

Tertulia-

Tertulianus venerandæ antiquitatis obseruator,
 & interpres, *osculum pacis, signaculum orationis*: quod De Orat.
 à Sacerdote sacrificium immortalī Deo offerente c. 14.
 primum ad Diaconum, & ab hoc ad alios longius
 emanabat. In quo ritu doctè obseruat, Ioannes Be- De diu.
 lethus antiquissimus Theologus Parisiensis: sacris offic. c.
 operantem osculum accepisse primum ab ipsa 48.
 sacrosancta Eucharistia, ac deinde alijs dedisse: vt sen-
 tias vnde tibi, toti que populo amor, caritas, pax esset
 alta, scilicet ab ipso Altaris Sacramento.

Ea basiorum in templis consuetudo non diu te-
 nuit subeunte per osculum flagitio, imò duobus
 scelerum monstris perfidia, & impudicitia, quibus
 animi polluebantur. Hinc Ecclesia (quæ labentibus
 annis, collapsa etiam filiorum suorum innoxia pie-
 tate, prospectum voluit) osculum illud sustulit, &
 tantum sacros inter Ministros seruandum esse exi-
 stimauit.

§. 5.

De eleuatione manuum.

Habet in hoc ritu, sacraque corporis compo-
 sitione, quod arguat, & maledico dente ro-
 dat Hæreticus, & Papistarum Sacerdotem gesticu-
 latorem appellet: vt qui in Missa, velut in scena, co-
 micum agere videatur: modo enim curuo corpo-
 re sese in terram abijcit, modo sublimes oculos, ma-
 nusque in cœlum tollit, modo brachia diducit,
 modo